

EXPERIÈNCIA

Pimp my yard Transformant el meu pati

REHABILITACIÓ PARTICIPATIVA D'ESPAYS VEÏNALS COMUNITARIS

Katowice és la principal ciutat de la província de Silèsia, a Polònia, i està habitada per unes 300.000 persones. Des del segle XIX era reconeguda per la seva producció de carbó i acer, però els últims anys s'ha convertit en un dels centres polítics, administratius, econòmics, científics i culturals més importants del país.

A la ciutat hi ha nombrosos patis deixats i poc atractius. Els i les habitants presenten propostes perquè els seus patis siguin rehabilitats i se'n seleccionen tres perquè siguin remodelats pels mateixos habitants amb el suport de professionals de l'arquitectura i de l'institut cultural City of Gardens.

Una vegada seleccionats, s'organitzen una sèrie de tallers amb el veïnat. L'objectiu dels tallers és identificar amb precisió les necessitats i els problemes detectats, com també la cerca de solucions adequades. Durant aquesta etapa és important establir una estreta cooperació entre arquitectes, organització i habitants, com també amb l'administració de la propietat i patrocinadors. Després de consensuar el projecte, se selecciona l'empresa contractista. Les obres de construcció solen durar entre dos i tres mesos. Prèviament a la inauguració, les parts implicades

es reuneixen per a la remodelació del pati i fan petits treballs com el muntatge de mobles, feines de pintura o

jardineria. Finalment, s'inaugura el pati amb l'assistència de totes les persones que han participat en el projecte per celebrar la fi de la remodelació, que comporta mig any de feina conjunta.

La majoria dels patis concebuts sota el projecte **Pimp my Yard** es basen en l'esquema anterior. No obstant això, la fórmula del projecte continua evolucionant. Durant una de les edicions, l'organització va convocar un concurs d'arquitectura per al disseny d'una plaça emblemàtica. El 2019, el disseny del pati va ser decidit a partir de tallers organitzats per **Pimp my Yard** dirigits a arquitectes joves i estudiants d'arquitectura.

La tasca conjunta de crear un pati bonic i acollidor enforteix les relacions interpersonals, ja que els espais que en resulten permeten conrear plantes, fer barbacoes, prendre cafè o veure pel·lícules junts, i és fruit de la suma d'esforços. Així, els i les residents passen de ser persones que viuen al mateix edifici a ser veïns de veritat. La transformació del pati comporta, a més, canvis en les persones, que veuen la importància de la seva participació en el disseny i cura dels espais comunitaris.

Un altre aspecte important del projecte és que posa en valor bones pràctiques i marca noves tendències en l'àmbit del disseny de l'espai públic. A més, el projecte inclou solucions ecològiques i mètodes de reciclatge.

El projecte *Pimp my Yard* pretén revitalitzar els patis de veïns i animar els seus habitants a col·laborar en la millora de l'aspecte del seu veïnat

PRESENTA:
Ajuntament de Katowice
CONTACTE:
Sr. Mateusz Zegan,
Coordinador de projecte
mateusz.zegan@miasto-ogrodow.eu

DISPONIBLE AQUÍ

EDITORIAL

Amb la pandèmia de la COVID-19 encara activa, especialistes d'arreu del món fa mesos que alerten sobre l'impacte que aquesta crisi tindrà al llarg dels pròxims anys en l'economia global. Les previsions són clares: s'acosta un horitzó de recessió generalitzat que, tanmateix, no afectarà tothom de la mateixa manera. I és que, com ja estem constatant, els efectes sobre el desenvolupament socioeconòmic tendiran a accentuar-se en aquells sectors de la població que ja es trobaven en situació de major vulnerabilitat abans de la crisi sanitària. Dependrà de la naturalesa de les nostres respostes a aquesta crisi com acaba afectant els nostres municipis i la seva ciutadania.

La proximitat ens ajuda a prendre consciència de la complexitat dels diferents eixos de vulnerabilitat que afecten els diferents col·lectius i persones que viuen als nostres municipis. En aquest context, les Ciutats Educadores, ara més que mai, hem d'estar al costat de la població que necessita més suport perquè aquesta recuperació sigui inclusiva. Per aquest motiu, us animem a reforçar l'acció municipal tenint en compte els valors de la Carta, és a dir la igualtat d'oportunitats, la inclusió, el progrés social i el creixement sostenible.

Els efectes col·laterals de la pandèmia també ens conviden a renovar el compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible, per garantir que tots els ciutadans i ciutadanes tinguin accés a coneixements i competències, i puguin desenvolupar actituds i valors que els permetin viure amb dignitat i sentir-se part integrant de la comunitat.

És temps de sumar forces, de treballar de manera conjunta i de buscar aliances per catapultar l'educació com a eix central de la recuperació. Blindar i prioritzar la inversió en educació, potenciar la formació, impulsar l'emprenedoria, donar suport a la recerca, fomentar la innovació social, millorar l'ocupabilitat són, entre d'altres, algunes de les estratègies clau a prioritzar.

Per tot això, el lema per a aquesta edició del Dia Internacional de la Ciutat Educadora és "La Ciutat Educadora no deixa ningú enrere". Al Secretariat de l'AICE esperem que tant el lema com les iniciatives que s'organitzaran per al 30 de novembre, amb motiu de la celebració del Dia Internacional, serveixin com a instruments revitalitzadors de la reflexió i de l'acció per continuar situant l'educació com a gran palanca política per corregir desigualtats i generar benestar.

SECRETARIAT
DE LA AICE
Avinyó, 15,
planta 4
08002 –
Barcelona
www.edcities.org

SAPS QUE...

- Pots consultar [aquí](#) les **experiències destacades de l'edició especial del 30 aniversari**, que se centren en temes especialment destacats de la recent actualització de la Carta de Ciutats Educadores.
- El 30 de novembre vinent celebrarem la **sisena edició del Dia Internacional** amb el lema **"La Ciutat Educadora no deixa ningú enrere"**. Us animem a afegir-vos a la celebració! Més de 180 ciutats de dotze països ho van fer l'any passat. T'hi pots inspirar mirant la infinitat d'actes que van organitzar. No et perdís el vídeo resum. Ho trobaràs tot a la [pàgina web de l'esdeveniment](#).
- El **XVI Congrés Internacional de Ciutats Educadores** tindrà lloc a Andong (República de Corea) entre els dies 25 i 28 de octubre del 2022. El tema és: **"Ideant el futur de l'educació a la ciutat: innovació, tradició i inclusió"**.
- Amb l'objectiu de posar de manifest la importància de les cures per construir ciutats millors per a totes les persones i altres éssers vius, la pròxima edició del Premi Ciutats Educadores se centrarà en **"Bones pràctiques educatives de promoció de les cures"**. Les bases es faran públiques el mes de setembre.
- Els últims mesos s'ha impulsat la formació virtual:
  - Presentació de la guia **"De la lectura de la Carta a la consolidació d'una ciutat educadora"** en sessions dirigides a la RECE, les ciutats d'Amèrica i a la Xarxa Portuguesa.
  - La Delegació per a l'Amèrica Llatina ha impulsat l'aula virtual sobre **"Diversitat sexual", "Educació i consciència ambiental a les ciutats"** i **"La Carta com a full de ruta per a la construcció de la ciutat educadora"**, i ha organitzat nombrosos cibercafès d'aprenentatges i diàlegs educadors.
  - Les ciutats de la RECE han tingut la possibilitat de participar en els cafès virtuals #InfanciaParticipativa, i també hi ha hagut conferències per als municipis a Mèxic, Portugal i el Brasil.
- La AICE ha organitzat diverses **conferències d'interès**. Te les vas perdre? Les pots veure aquí, doncs:
  - **Ciutat Jugable**: Barcelona, París i São Paulo ens expliquen com guanyar espai públic per al joc i l'aprenentatge a l'aire lliure.
  - Conferència col·loqui de Nélida Zaitegi: **"Educació en temps d'emergència: Invitacions per a l'acció des de ciutats educadores"**.

■ ENTREVISTA

Sr. Héctor López Santillana

ALCALDE DE LEÓN, MÈXIC

Com descriuria la ciutat de León?

León és coneguda com el Bressol del Municipi Lliure, a causa d'un fet que va passar el 2 de gener de 1946, quan els lleonesos van oferir la seva vida amb la condició que es respectés la seva voluntat expressada en les eleccions.

Hem afrontat guerres, epidèmies i pandèmies, inundacions, crisis econòmiques, però hem aconseguit sortir-nos-en gràcies a la solidaritat i la sinergia entre societat i govern. No esperem que els altres ens resolguin els problemes, sinó que actuem. Això ha afavorit que León sigui una ciutat puixant, pròspera, dinàmica, amb gent que sap treballar unida.

Quins han estat els principals reptes de la seva gestió i quins aspectes de la gestió municipal ha prioritzat com a Ciutat Educadora?

Per començar, és important esmentar que hem estat el primer govern en la història de León, que ha tingut continuïtat. Això ens ha permès implementar i madurar un canvi de model per incorporar en el desenvolupament totes aquelles persones que havien estat marginades; a aquest model l'anomenem 'de la perifèria al centre'. Hem anat avançant per resoldre de fons els problemes d'inseguretat, addiccions, falta d'oportunitats, i per aconseguir una situació de pau duradora, en la qual tots els ciutadans se sentin inclosos en el desenvolupament. Hem impulsat el treball articulat entre les diferents dependències de l'administració municipal i la societat civil a través de la Taula d'Enllaços de Ciutat Educadora, on es prenen decisions i accions en conjunt per mitjà de l'elaboració de polítiques públiques amb una visió educadora.

Quin rol ha tingut l'educació ciutadana? Podria posar algun exemple?

Sota la visió de ciutat educadora, busquem provocar un canvi integral a partir de l'entorn, convertint els ciutadans en agents educadors, transformant la nostra ciutat en una aula a cel obert. Ens agrada veure els ciutadans com a agents de canvi, amb pensament propi, com a persones capaces d'analitzar i proposar solucions.

Amb aquesta visió hem implementat programes com ara *Promotores Ciudadanos*, *Lab León*, *Promotores del Deporte* o la inclusió dels joves en els Consells Ciutadans per conèixer la seva visió en la construcció d'una ciutat educadora.

Amb l'estratègia *Vía Directa*, visitem almenys una vegada a la setmana les colònies i comunitats rurals perquè les persones ens exposin les seves inquietuds. A més, per primera vegada hem aconseguit que els representants de les comunitats rurals puguin ser elegits democràticament i no pas per designació de l'alcalde.

La iniciativa *Red de Mujeres sin Violencia* va guanyar el Premi Ciutats Educadores de l'any 2018, a les Bones Pràctiques de Participació. Què va significar aquest premi per a la ciutat i per a la iniciativa?

El programa *Red de Mujeres sin Violencia* consisteix a sumar dones de colònies i comunitats per prevenir la violència i fomentar l'organització comunitària i la sororitat. Des del 2015 fins avui, més de 18.349 persones s'han integrat a les xarxes.

Rebre el premi el 2018 ens va donar l'oportunitat de posicionar internacionalment León i donar a conèixer aquest programa educatiu. Avui les *Redes de Mujeres sin Violencia* es reproduïxen a ciutats com Irapuato i Guanajuato Capital. A més, l'estratègia ha estat adoptada per l'Institut Estatal per a les Dones de Guanajuato (IMUG), que té el compromís de reproduir-la en els diferents municipis del nostre estat.

León lidera la Xarxa Mexicana de Ciutats Educadores. Amb quin potencial compta aquesta xarxa a l'hora d'abordar els problemes i necessitats de les ciutats que en són membres?

Coordinar els esforços de la Xarxa Mexicana ha estat un privilegi, perquè ens ha permès teixir una xarxa d'àmbit nacional de ciutats que compartim una visió i que busquem fer junts aquest camí. Hem treballat per fer créixer el nombre de ciutats de la Xarxa i hem aconseguit integrar quatre noves ciutats. Al 2019 vam ser seu del Congrés Nacional de Ciutats Educadores i vam desenvolupar un conveni amb el Centre Internacional per a la Promoció dels Drets Humans de la UNESCO. Disposar d'aquesta xarxa ha estat especialment valuós en temps complexos i d'incertesa com els que hem viscut amb la pandèmia per covid-19, perquè des de bon començament hem fet trobades virtuals per compartir el que fèiem.

Ens pot explicar alguns encerts del govern local i els aprenentatges assolits durant el seu mandat?

Un dels principals assoliments és el programa *Alumbra León* que, en cinc anys ha permès passar de 200 lluminàries LED a més de 72.000 i que, quan s'acabi, representarà més del 90% de l'enllumenat públic municipal. Això ha permès generar un estalvi de més de 170 milions de pesos, que ara es destinen a obres socials. A més, hem fet més de 76 km de carrils bici, hem construït habitatges accessibles per a persones que no tenen seguretat social, hem portat aigua potable i drenatge a zones que no en disposaven, hem fet una inversió històrica en beques, infraestructures i equipaments d'escoles (90 milions de pesos), a més d'ajudar més de 1.500 petites i mitjanes empreses amb mobiliari, equip i eines.

Per acabar...

Gràcies a les ciutats que s'afegeixen a aquest esforç, als qui han compartit les seves experiències reeixides i als qui ens han permès aprendre de les seves millors pràctiques. Hem d'abandonar els individualismes i els interessos personals, perquè el futur dependrà de la capacitat d'organitzar-se, de viure més en comunitat, de ser més participatius i tenir més capacitat d'autogestió.

>> Més informació a www.edcities.org.

EXPERIÈNCIA

Músics d'Ouro:

INCLUSIÓ SOCIAL A TRAVÉS DE LA PRÀCTICA MUSICAL COL·LECTIVA

Gondomar es troba a l'àrea metropolitana de Porto (Portugal) i té 169.239 habitants, distribuïts en set pedanies urbanes i rurals. L'any acadèmic 2019/2020 hi havia 13.274 estudiants matriculats a les escoles públiques del municipi.

Músicos d'Ouro és un projecte iniciat el 2014 que aposta per democratitzar l'accés a la cultura dels nens, nenes i joves en situació de vulnerabilitat social mitjançant la pràctica col·lectiva orquestral. S'ofereix als centres escolars del municipi que es troben en Territoris Educatius d'Intervenció Prioritària, amb l'objectiu de reforçar la inclusió social i promoure l'èxit educatiu de l'alumnat.

Cada grup orquestral consta de 32 membres. En la seva composició es vetlla perquè un 75% dels integrants compleixi amb els criteris de vulnerabilitat social prèviament establerts. El 25% restant són joves de contextos i realitats socials diverses, amb l'objectiu de fomentar que s'estableixin vincles d'amistat entre ells. El projecte lliura els instruments musicals als i les participants, i un equip de músics professionals fan de docents dels diferents instruments de corda en classes individuals i col·lectives cada setmana fora de l'horari lectiu.

S'ofereix una formació altament personalitzada, en la qual la partitura s'adapta a l'evolució de cada jove, la qual cosa permet la participació activa del conjunt dels integrants de l'orquestra. Igualment, es promou que els participants més experimentats facin de tutors dels que comencen. També es planifica un calendari de concerts, que tindran lloc tant a l'escola com en altres contextos.

Des del seu començament, el 2014, han passat pel projecte prop de 170 joves de tres agrupacions escolars municipals, i durant l'any 2019 es van dur a terme 23 actuacions. S'observa

PRESENTA:
Ajuntament de Gondomar
CONTACTE:
Sra. Lígia Maria da Silva
Departament d'Educació
educacao@cm-gondomar.pt

DISPONIBLE AQUÍ

una elevada taxa de seguiment, ja que prop del 90% dels nois i noies renoven la inscripció any rere any. Igualment, molts participants, quan acaben el cicle d'escolarització, continuen en contacte amb l'orquestra com a tutors o mentors de l'alumnat més jove. També s'anima el jovent interessat a continuar la formació musical a través de l'oferta formativa del municipi i accedint a un sistema de certificació internacional.

Així mateix, s'ha creat una orquestra paral·lela perquè puguin continuar practicant.

A través de l'educació musical es fomenta l'adquisició d'habilitats socioemocionals i de valors com la responsabilitat, el treball en equip i el sentiment de pertinença. La pràctica musical col·lectiva també permet explorar la pròpia expressió creativa i oferir experiències artístiques enriquidores que posen en valor la diversitat. Totes dues dimensions contribueixen a millorar el benestar dels nens, nenes i adolescents, i generen impactes positius en el seu desenvolupament acadèmic i personal.

El projecte contribueix també a enfortir la cohesió territorial del municipi de Gondomar, estrenyent el vincle amb el teixit associatiu local (a través de l'organització de concerts conjunts, iniciatives solidàries de recaptació de fons, etc.) i fomentant la participació de les famílies.

La pràctica musical col·lectiva fomenta l'adquisició d'habilitats socioemocionals dels nens, nenes i adolescents, els permet explorar la seva creativitat i els ofereix experiències artístiques enriquidores que contribueixen a millorar el seu desenvolupament acadèmic i personal

